
Z P R A V O D A J - 1 / M M I V

FARNÍHO SBORU ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ V OSTRAVĚ



JEŽÍŠ VE VÝTVARNÍM UMĚNÍ 20. STOLETÍ:
Útěk do Egypta (S. Sudjojono, Indonésie, 1985)
(srovnej Matoušovo evangelium 2,13-15)

BIBLICKÝ ÚVODNÍK

Hospodine, dej mi poznat, kdy přijde můj konec
a kolik dnů je mi vyměřeno,
ať vím, kdy ze světa sejdu.

Žalm 39,5

Dnes je slovo "smrt" i všechno, co s ní souvisí, stále tabu. Lidé se smrti bojí, a proto o ní neradi hovoří. Náš strach pramení také z toho, že nikdy nevíme, jak a kdy z tohoto světa odejdeme. Smrt je tak pro nás velkým tajemstvím.

V 39. žalmu se David zabývá (jako mnohokrát) otázkou nespravedlnosti lidského života. Proč se bezbožným lidem častokrát daří lépe než spravedlivým a zbožným? Tato otázka ho pravděpodobně vnitřně dosti trápila: „Byl jsem zticha, mlčel jsem jako němý, ale nic se nezlepšilo. Srdce páliho mě v hrudi, v zneklidněné mysli mi plál oheň...“ Pak si, ale uvědomil, že to není tak důležité, jak si dříve myslel. Velikém bohatství člověk žije, ale zda žije čestně a spravedlivě. Vyznává: „Když jsem u Tebe jen hostem, přichozím, jako všichni otcové moji.“

David si uvědomuje pomíjivost svého života, a prosí Boha, aby mu zjevil, kolik času mu ještě zbývá. Je to pro něj velmi důležité, neboť chce svůj život žít, tak aby využil každou minutu a nepropásl sebemenší příležitost. Uvědomuje si, jak tragické je mrhat časem.

Pane Bože, prosíme o moudrost, abychom čas našeho krátkého života strávili užitečně a odpovědně, v souladu s tvou vůlí.

Vasil Kuzmič

Poznámka redakce: Vasil Kuzmič, člen našeho sboru, je toho času dlouhodobě nemocný. Tento článek je jedním z výsledků jeho přemýšlení nad Biblií v tomto období.

ZE SBOROVÉHO ŽIVOTA

Z prosincové schůze staršovstva

➤ Br. Mazur informoval o přípravě ekumenických "půlnočních" bohoslužeb (na Štědrý den od 22:00 hod. v našem kostele). Spolupracujeme při ní s baptisty a slezskými evangeliky. Následně bude zúčastněnými zhodnoceno, zda stojí za to založit tradici těchto bohoslužeb.

➤ Br. Wrana informoval o průběhu schůze zástupců ostravské ekumény. Mj.

došlo k dohodě církví přejmenovat dříve "Alianční týden modliteb" na "Křesťanský týden modliteb". Ten proběhne tradičně na začátku ledna.

➔ V Olomouci proběhla akce, která byla zároveň seniorátní presbyterní konferencí a setkáním rodin z dětmi. Na téma "Hranice (lidské osobnosti)" tam přednášela evangelická psycholožka. Účast nebyla velká, jak z našeho sboru, tak z celého seniorátu, ač následně byla akce hodnocena zúčastněnými velmi kladně.

jd

Významnější narozeniny: Leden 2004

*Z členů sboru jsou uvedeni ti, kteří slaví v daném měsíci slaví významnější narozeniny: 10., 20., 30., 40., 50., 55., 60., 65., 70., 75., 76., 77...
Respektujeme, pokud nahlásíte kazateli, že si zveřejnění nepřejete.*

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ

75 let od smrti Jana Karafiáta (31.1.1929)

Co víme o spisovateli Broučků?

Rodák z Jimramova na Vysočině studoval nejprve na katolickém piaristickém gymnáziu v Litomyšli. Jako šestnáctiletý odchází na evangelické gymnázium do německého Güterslohe, kde maturoval v roce 1866. Bohosloví studoval v Berlíně, Bonnu a ve Vídni. Po vikariátu v Roudnici odchází studovat ještě na sedm měsíců do skotského Edinburku. Od podzimu 1872 pracoval v učitelském semináři v Čáslavi. V listopadu 1874 byl staršovstvem zvolen farářem sboru ve Hrubé Lhotě "v okresu Val. Meziříčském".

V "Pamětech spisovatele Broučků" J. Karafiát vzpomíná, jak ho mnozí přátelé litovali, jaké místo si to vybral. Po dvaceti letech všem těmto hlasům odpovídá: "Mně se na Valašsku líbilo, když jsem tam ponejprv vkročil; mně se

na Valašsku po dvacet let líbilo, i když se mi tam mnohé věci nelíbily; mně se na Valašsku líbilo, i když jsem rád odcházel; a když toto píše, já se zalíbením na Valaško vzpomínám."

Poměry tu tenkrát nebyly jednoduché: "Silnice ve lhotecké farnosti nebyla tenkrát vlastně žádná a spojovací cesty byly napořád chatrné. Průmyslu bylo velice málo a zámožnost žádná... Už ty jejich příbytky byly velice chatrné. Člověk by čekal v takové dřevěné chaloupce příjemné teplo, zatím jsem já v ní našel hroznou zimu. Veliká pec zaujímal značnou část jizby, ale topilo se v ní i vařilo ze síně. V hospodách bylo vše příznivěji uspořádáno a není divu, že se v nich mnohým mnohem víc líbilo než doma." O co se Karafiát ve sboru snažil? "Aby uprostřed světa tak velice porušeného měl Pán Bůh svou překrásnou církev. Žádám si mít všechny lidi upřímně rád, nebát se z nich nikoho a ničeho, Pána Ježíše pak poslechnout, ať to stojí cokoli."

Karafiát členy sboru postupně navštěvoval a na každou návštěvu se řádně připravil: "Musil jsem studovati sborový soupis, abych znal podle jména všechny členy každé rodiny, a prohlížel jsem vojenskou mapu, abych si na pasekách každé naše stavení vyhledal." Na návštěvách Karafiáta zarazilo, jak chudobní jeho farníci jsou: " Také jsem viděl tři prameny, kterými blahobyť z domu odtékal - velice mnozí kouřili, pili nápoje opojné a rádi se soudili." Jan Karafiát byl sám nekuřák a abstinent, proto se lidé často domnívají, že proti tabáku a alkoholu bojoval jako moralista. Karafiát však výborně znal a bral vážně Bibli, proto tabák a alkohol neodsuzoval jako takový: "...všude se tam réva pěstuje a pije, nejen na svatbě v Káni Galilejské a o slavnostech, nýbrž i ve dny všední. I doznával jsem rád z kazatelny, že jest víno a podobně i tabák, dar Boží. Rozhodně však hřešíš, když kouříš a piješ, děti pak máš otrhané a vyzáblé a celou domácnost v nepořádku."

V dnešní době je Jan Karafiát znám hlavně jako autor Broučků, kteří vycházejí rok po jeho příchodu na Lhotu. Napsal je ale už dříve, v Čáslavi, "při velmi nesnadné práci v semináři. Věc v myslí už dávno hotovou jsem na procházce lil do formy, večer pak, když chovanci spali, jsem ji v půlhodinách házel na papír. Poslední kapitoly napsaly se o prázdninách v Imramově." Na Lhotě ovšem pracuje na svém největším díle: literárně-kritickém a jazykovém rozboru Bible Kralické. V roce 1878 vychází "Rozbor Kralického Nového Zákona co do řeči a překladu", jehož první část "povstala cele na Lhotě".

Roku 1895 odchází Jan Karafiát z Valašska do Prahy po dvacetiletém působení na chudém hrubohloteckém sboru. Mnozí si dodnes kladou otázku, jak mladý muž, hluboce vzdělaný, mluvící dokonale mnoha jazyky a mající vlivné známosti v cizině, dovedl skromně žít v zapadlé valašské vesnici, kde byl

jen malý dřevěný kostelík a žádná škola a kam pošta docházela sotva jednou týdně. Za svého pobytu zde odmítl řadu nabídek z jiných farností, dokonce profesuru na amerických univerzitách v Chicagu a Oberlinu a na bohoslovecké fakultě vídeňské.

Jan Karafiát žil od roku 1895 v Praze, kde zemřel poslední den v lednu 1929 v "zimě století", kdy mrzlo, až "ptáci padali z povětří".

jd

FARÁŘSKÉ STRÍPKY

☉ Stárnoucí lidé, kteří už nemohou chodit do kostela, rádi poslouchají bohoslužby v rozhlase. Vysledoval jsem zvláštní věc: poslechnou si vděčně *kteřekoliv* bohoslužby. Přestanou jim např. vadit rozdíly mezi evangelickými a římsko-katolickými. Možná to tak Bůh zařídil, aby nás připravoval na království nebeské.

☉ Když současní fanoušci Baníku chodí po vyhraných zápasech ostravskými ulicemi, většinou jen tak cosi tupě vykřikují. Vzpomínám, že kdysi před léty mi zpěv takových fotbalových procesí ještě připomínal chorály.

K DISKUSI

Konzervatismus v náboženství: Do jaké míry?

Ještě nedávno se při diskusích mezi členy sboru vedly dost vášnivé debaty kolem problému, zda má kazatel v kostele doprovázet sbor při zpěvu hrou na kytaru nebo jsou tam vhodné pouze varhany. Je pochopitelné, že někomu se to líbí, jinému zase ne. Co je správné? Podívejme se do Bible, a to do historie dosti dávné - do časů krále Davida.

Král David dal přivést truhlu úmluvy z Kariat Jaharim (1Pa 13,7-8). Při této příležitosti „...hráli před Bohem ze vsí síly, v zpěvech na harfy, na loutny, na bubny, na cymbály a na trouby...“, a dále čteme (1Pa 15,28-29, že „...také všechen lid izraelský provázel truhlu smlouvy Hospodinovy s plesáním a zvukem trouby a pozounů a cymbálů a hráli na loutny a harfy.“ I toto je forma, jak slavit Hospodina. Ne všem obyvatelům se to však líbilo. Míkol, dcera Saulova, vyhlédla z okna a vidouc krále Davida poskakujícího a plesajícího "pohrdla jím v srdci svém." (1Pa 15,29).

Jak vidět, nic nového pod sluncem. Příznivci i odpůrci každé nové či nezvyklé věci se najdou vždy. Vyplývá z toho jedno: Nelze jednoznačně

to rozhodnout, že Hospodina je nutno slavit jen dosavadním způsobem a nový způsob není správný. K tomu, abychom s tím mohli souhlasit nebo to odsoudit, nám může pomoci opět historie, tentokrát nedávná. Nezapomeňme na to, že prudká změna našeho společenského života nastala během minulého století. Do té doby převládajícím zaměstnáním bylo zemědělství, zcela závislé na přírodě i lidské manuální práci. To s sebou neslo značnou dávku konzervatismu a vytrvanění, z něhož vyplyvá u některých lidí i neochota přijímat nové věci, byť i kdyby byly nevyzkoušené a neověřené, neboť každá novinka nemusí mít vždy kladný dopad na náš způsob života. Avšak již staří Římané předkřesťanské éry měli jeden klasický citát: "Quid temptare nocebit?" (Co uškodí pokusit se o to?)

Zamysleme se trochu nad tím. Nevidíme i my, dříve narození, v náboženství něco přísného až asketického, kam nepatří úsměv, laskavost či veselí a už vůbec ne radostné plesání či necírkevní zpěv? A promítněme si to do mysli generací mladších. Zdali je naším konzervatismem, askezí či přísností nezaháníme do opačného tábora? Snad na tom má podíl i to, že na Boha si člověk vzpomene v nouzi, v bolesti či v utrpení nebo nezdaru a o tyto nepříjemné záležitosti by se rád s někým podělil. Přijdou-li však věci radostné, veselé, tu jakoby Pán ustupoval do pozadí, neboť je to záležitostí výhradně mou, mé rodiny, příbuzných či přátel.

Je chvályhodné, že chceme uchovat odkaz našich předků. Nesmíme však opomenout vývoj společnosti včetně ducha doby, to neopakovatelné, čím každá doba žije, co má v sobě, co se v jedné epoše rodí, rozvíjí a vysílono umírá, aby bylo nahrazeno něčím novým, třeba i ve způsobu uctívání Hospodina. Mluví tak i poslední kniha Nového Zákona Zjevení sv. Jana (21,5): "Ať nové činím všecko."

Jan Kostruch

HUMOR ZA KOSTELEM

Skupina turistů vyšla na vrchol hory a se zalíbením se dívala na malebnou krajinu pod sebou. Jedna paní vyjádřila nadšení zvoláním "Ježíši Kriste!" Jeden z přítomných na to podotkl: "Kdybyste dodala... děkuji ti za tu nádheru, mohla to být krásná modlitba "

Jeden muž četl ve vlaku knihu. Spolucestující začal rozhovor: "Co to pěkného čtete?" "Nový Zákon," odpověděl tázaný. "No jo, ono jich dneska vychází, vidte!"

Konala se přednáška o pokoře. Po skončení přišel zájemce za přednášejícím, zda by mu nemohl doporučit literaturu, z níž by se mohl dovědět více. Přednášející mu ochotně nadiktoval několik knih a nakonec dodal: "Ale nejvíce vám musím doporučit skripta, která jsem já, ta jsou bezesporu nejlepší."

V některých oblastech žila pověra, podle níž ten z manželů, který při svatebním obřadu první poklekne, je pak pod pantoflem. Dříve se totiž manželský slib skládal vkleče. Stalo se, že ženich i nevěsta byli pověrčiví. Když přišli k oltáři a kněz jim pokynul, že mají pokleknout, nereagovali. Kněz jim pokynul podruhé. Opět nic, jen se po očku pozorovali. Vyzval je proto slovně, aby poklekli. Nato nevěsta chytla ženicha za rukáv, strhla ho na kolena, a pak rychle poklekla sama.

Poznámka redakce: Vybráno z kapitolek zaznamenávajících příběhy, které se skutečně odehrály, knihy "Humor za kostelem" Ladislava Jílka.

INFORMACE O SBORU

Služby, které vám vedle pravidelných shromáždění a setkání zmíněných na vloženém formuláři rádi poskytneme (podrobnější informace u kazatelů sboru):

- duchovní rozhovory
- lekce uvedení do křesťanství
- texty kázání
- Bible a kostelní zpěvníky ke koupení
- vysluhování Večeře Páně v rodinách u starších a nemocných
- rozeslání informací o sborových akcích formou SMS zpráv

Adresa: Husovo nám. 4, 702 00 Ostrava, e-mail: cce.ostrava@volny.cz
www.volny.cz/cce.ostrava **Bankovní spojení:** 1644329359/0800

Farář: Aleš Wrana (tel. 596 122 943), **kurátor:** Tomáš Jelínek (596 923 728),
jáhen: Roman Mazur (596 787 437), **sborový mobil:** 736 600 383

Redakční rada sborového Zpravodaje: J. Drozdová, J. Grollová, P. Holibka (www), D. Krupová, R. Mazur, M. Slouka, A. Wrana (všichni přijímají vaše případné příspěvky)

PROGRAM: LEDEN 2004

Kvůli termínu, kdy Zpravodaj vychází, uvádíme akce od první neděle daného měsíce do první neděle měsíce dalšího. Není-li v závorce uvedeno jinak, akce se koná v "areálu sboru" - to jest v zimním období v Třanovského sále, presbyterně nebo farní kanceláři (Husovo nám. 3 a 4).

- PONDĚLÍ 5. 1.:** 18:00 Křesťanský týden modliteb (ČCE, Třanovského sál)
ÚTERÝ 6. 1.: 9:00 Kavárnička 18:00 Křesťanský týden modliteb (AS, O-Poruba)
STŘEDA 7. 1.: 15:00 dorost (= vyučování náboženství) 18:00 Křesťanský týden modliteb (BJB, O-Zábřeh)
ČTVRTEK 8. 1.: 18:00 Křesťanský týden modliteb (AC, O-Přívov)
PÁTEK 9. 1.: 17:00 středoškolská mládež (ve farní kanceláři) 18:00 Křesťanský týden modliteb (CASD, O-Přívov)
SOBOTA 10. 1.: 18:00 Křesťanský týden modliteb (CB, O-centrum)
NEDĚLE 11. 1.: 8:30 bohoslužby s večeří Páně 18:00 Křesťanský týden modliteb (ŘK, O-Přívov)
- ÚTERÝ 13. 1.:** 9:00 Kavárnička 19:00 starší mládež
STŘEDA 14. 1.: 15:00 dorost (= vyučování náboženství) 17:00 biblická hodina (*Kázání na hoře*) 18:15 staršovstvo
ČTVRTEK 15. 1.: 16:00 konfirmační cvičení
PÁTEK 16. 1.: 17:00 středoškolská mládež (ve farní kanceláři)
SOBOTA 17. 1.: mládež na volejbalovém turnaji v Českém Těšíně
NEDĚLE 18. 1.: 8:30 bohoslužby
- ÚTERÝ 20. 1.:** 9:00 Kavárnička 19:00 starší mládež
STŘEDA 21. 1.: 15:00 dorost (= vyučování náboženství) 17:00 biblická hodina 20:00 večerní biblická hodina (*Jesus Christ Superstar*)
ČTVRTEK 22. 1.: 16:00 konfirmační cvičení
PÁTEK 23. 1.: 17:00 středoškolská mládež (ve farní kanceláři)
NEDĚLE 25. 1.: 8:30 bohoslužby
- ÚTERÝ 27. 1.:** 9:00 Kavárnička 19:00 starší mládež
STŘEDA 28. 1.: 15:00 dorost (= vyučování náboženství) 17:00 biblická hodina
ČTVRTEK 29. 1.: 16:00 senioři
PÁTEK 30. 1.: 17:00 středoškolská mládež (ve farní kanceláři)
NEDĚLE 1. 2.: 8:30 bohoslužby - rodinné

Ve dnech 26. - 30. ledna je farář A. Wrana na farářském kursu v Praze. Od 5. ledna do 6. února má jáhen R. Mazur studijní volno.